

Sygn. akt: I C 85/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Ewa Oknińska
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Niebrzydowska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. Ł. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. Ł. (1) kwotę 45.500 (czterdzieści pięć tysięcy pięćset) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.849,26 zł tytułem kosztów procesu.

SSO Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 85/17

UZASADNIENIE

Powód K. Ł. (1) domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 96.750 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 10 kwietnia 2001 r. uległ wypadkowi komunikacyjnemu. A. D. kierujący pojazdem C. nr rej. (...) nie zachował szczególnej ostrożności, wpadł w poślizg i uderzył w przydrożne drzewo. Wskutek czego jadący z nim pasażer tj. powód doznał licznych obrażeń ciała w tym: otwartego wieloodłamowego złamania nasady dalszej prawej kości promieniowej z przemieszczeniem, złamania prawej kości łokciowej z przemieszczeniem, złamania paliczka bliższego kciuka prawego z przemieszczeniem, złamania obu gałęzi kości łonowej prawej, złamania kostki przyśrodkowej podudzia prawego, złamania panewki kości biodrowej lewej, ran szarpanych podudzia prawego, pourazowego wylewu krwi do prawej jamy opłucnej, stłuczenia okolicy lędźwiowo – krzyżowej. Pozwany ostatecznie przyznał powodowi 45.000 zł zadośćuczynienia, ustalił 90 % przyczynienia się powoda i wypłacił świadczenie w kwocie 4.500 zł. W ocenie powoda adekwatna kwota zadośćuczynienia nie powinna być niższa niż 135.000 zł, a stopień

przyczynienia się do szkody nie może być określony wyżej niż na poziomie 25 %. Powód rzeczywiście spożywał alkohol przed wypadkiem, w tym wiele godzin wcześniej przed wieczornym pobytom w restauracji Spichlerz w K. ze sprawcą. Sprawca twierdził wówczas, że na wspólnej wieczornej imprezie nie będzie spożywał alkoholu, by móc odwieźć powoda do domu.

Pozwany Towarzystwo i (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, że w toku likwidacji szkody uznał swoją odpowiedzialność za skutki wypadku i wypłacił powodowi kwotę 4.500 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany zakwestionował żądanie co do wysokości wskazując, że jest wygórowane. Podniósł zarzut przyczynienia się powoda do wypadku w rozmiarze 90 %. Pozwany wskazał, że wersja wydarzeń przedstawiona w pozwie mija się z prawdą. Z zeznań świadków, powoda oraz sprawcy zdarzenia wynika, że od godzin popołudniowych w dniu 10 kwietnia 2001 r. do momentu zdarzenia powodowi towarzyszył sprawca, z którym razem przez ten cały czas spożywali alkohol. Powód zatem miał świadomość ilości spożytego alkoholu przez sprawcę. Ponadto powód być może podróżował bez użycia wymaganych pasów bezpieczeństwa, czym w przemożnej wielkości przyczynił się do powstania szkody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 09 kwietnia 2001 r. w godzinach wieczornych, powód, A. D., J. S. i D. W. spożywali wspólnie alkohol. Następnie wszyscy udali się do restauracji Spichlerz w K., w której spożywali wspólnie alkohol. W dniu 10 kwietnia 2001 r. o godz. 0.25 w miejscowości K. doszło do wypadku komunikacyjnego. A. D. kierujący pojazdem marki C. nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności, w wyniku czego po zarzuceniu pojazdu na prawą stronę jezdni, uderzył w przydrożne drzewo. Powód był pasażerem pojazdu, w chwili zdarzenia nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa. W pojeździe znajdowały się również J. S. i D. W.. U sprawcy stwierdzono 2,13 ‰ alkoholu w wydychanym powietrzu.

(dowód: opinia biegłego P. S. – k. 220-222, akta sprawy II K 546/01 – notatka urzędowa – k. 1, protokół urzędzenia kontrolno-pomiarowego do ilościowego oznaczenia alkoholu w wydychanym powietrzu – k. 3, protokół przesłuchania świadka D. W. - k. 17 –18, protokół przesłuchania świadka J. S. – k. 15-16, protokół przesłuchania A. D. – k. 24-25 wyrok – k. 177)

Od 10 kwietnia 2010 r. do 11 kwietnia 2010 r. powód była hospitalizowany na Oddziale (...) w Szpitalu w K.. Przy przyjęciu stwierdzono, że powód był po spożyciu alkoholu. Rozpoznano u niego: złamanie z przemieszczeniem obu kości przedramienia z przemieszczeniem, złamanie palucha bliższego kciuka prawego, złamanie obu gałęzi kości łonowej po stronie prawej, złamanie kostki przyśrodkowej podudzia prawego, rany szarpane podudzia prawego, otarcia naskórka szyi po stronie lewej. Zastosowano leczenie operacyjne: repozycję otwartą kości promieniowej, zespolenie odłamów drutami K., repozycję zamknięcia kciuka, osteosyntezę drutem K.. W zakresie złamania kostki przyśrodkowej podudzia prawego zastosowano leczenie zachowawcze w opatrunku gipsowym. Powód został przeniesiony do dalszego leczenia do Szpitala (...) w M., w którym przebywał do dnia 27 kwietnia 2001 r. W szpitalu założono wyciąg bezpośredni za udo ze względu na stwierdzone złamanie panewki kości biodrowej lewej.

(dowód: historia choroby – k.114, dokumentacja medyczna – k. 75)

Powód kontynuował leczenie w Poradni Urazowo – Ortopedycznej w M.. Przez okres 6 tygodni powód był unieruchomiony w gipsie. Do czerwca 2001 r. powód poruszał się na wózku, a następnie przy pomocy kul. Od września 2001 r. powód poruszał się samodzielnie.

(dowód: historia choroby – k. 93, zeznania świadka K. Ł. (2) – k. 81-83, przesłuchanie powoda – k. 81, k. 81-82)

Powód w okresie od 17 września 2001 r. do 27 września 2001 r. był hospitalizowany w O. – Rehabilitacyjnym Szpitalu (...) Medycznego w P., gdzie w dniu 21 września 2001 r. przebył resekcyjną stawu rzekomego, zabieg wg J. – F.. Ponadto w

szpitalu przebywał od dnia 31 stycznia 2002 r. do dnia 07 lutego 2012 r., gdzie dokonano zabieg operacyjny usunięcie metalu. Powód zakończył leczenie w dniu 2 kwietnia 2002 r.

(dowód: historia choroby – k. 46, opinia biegłego A. M. – k. 150)

Na skutek zdarzenia rozpoznano u powoda złamanie z przemieszczeniem obu kości przedramienia prawego, stan po leczeniu operacyjnym, powikłane stawem rzekomym, obecnie występuje usztywnienie i deformacja nadgarstka prawego, skrócenie przedramienia prawego o 2 cm. Ponadto u powoda stwierdzono złamanie paliczka bliższego kciuka prawego typu B. (obecnie złamanie wygojone z obrzękiem w miejscu złamania), złamanie obu gałęzi kości łonowej po stronie prawej, złamanie kostki przyśrodkowej podudzia prawego (obecnie niewielkie zniekształcenie, bez zaburzeń funkcji i ograniczenia ruchomości), złamanie panewki kości biodrowej lewej (obecnie wygojone). Obrażenia te spowodowały trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 40 %.

(dowód: opinia biegłego A. M. – k. 149-152, opinia uzupełniająca biegłego – k. 189-190)

Obecnie stan ogólny powoda jest dobry. Ograniczenie ruchomości nadgarstka prawego znacznie ogranicza funkcję kończyny górnej, ale powód jest na tyle sprawny fizycznie, że ćwiczy, nie potrzebuje pomocy przy czynnościach życia codziennego. Ponadto jest w stanie przejechać motorem 50 km.

(dowód: opinia biegłego A. M. – k. 149-152, przesłuchanie powoda – k. 81, k. 81-82)

Powód przed wypadkiem pracował w Starostwie Powiatowym. Po leczeniu skończył studia i obecnie wykonuje zawód komornika.

(dowód: przesłuchania powoda – k.83)

Pismem z dnia 31 października 2015 r. (doręczonym w dniu 10 listopada 2015 r.) powód zgłosił szkodę pozwanemu, żądając kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany ustalił zadośćuczynienie w kwocie 45.000 zł. Przyjmując 90 % przyczynienia się powoda do powstania szkody, wypłacił powodowi kwotę 4.500 zł tytułem zadośćuczynienia.

(dowód: pismo powoda z dnia 31 października 2015 r. – w aktach szkody, potwierdzenie przyjęcia szkody z dnia 10 listopada 2015 r. – w aktach szkody, pismo pozwanego z dnia 27 listopada 2015 r. – k. 13, pismo z dnia 19 stycznia 2016 r. – k. 14- 15, pismo pozwanego z dnia 02 sierpnia 2016 r. – k. 16-17)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego żądanie powoda zasługuje na uwzględnienie w części.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony oraz dokumentach z akt szkody, dokumentach z akt sprawy karnej, których prawdziwości nie kwestionowano.

Sąd uwzględnił zeznania świadka K. Ł. (2) odnoszące się do cierpień fizycznych i psychicznych powoda po wypadku, okoliczności związanych z potrzebą pomocy ze strony osób trzecich.

Za wiarygodne uznano również zeznania powoda w tym zakresie w którym znajdują potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. Za niewiarygodne przyjęto jego twierdzenia dotyczące spożywania alkoholu przez kierowcę bezpośrednio przed zdarzeniem. Z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy karnej, w szczególności protokołu przesłuchania D. W., sprawy zdarzenia wynika, że uczestnicy zdarzenia wspólnie spożywali alkohol już od godzin wieczornych w dniu 09 kwietnia 2001 r., a następnie spożywali alkohol w restauracji Spichlerz bezpośrednio przed zdarzeniem. Wskazać należy, że wymienieni przedstawili zbieżną relację w tym zakresie i dlatego Sąd uznał ją za wiarygodną.

Sąd dopuścił dowód z pisemnych opinii biegłych A. M. i P. S.. W ocenie Sądu opinie są rzetelne, jasne, nie zawierają sprzeczności ani luk. Biegli w sposób przekonujący uzasadnili wnioski zawarte w opinii. Ponadto biegły A. M. w sposób merytoryczny ustosunkował się do podniesionych przez pozwanego zastrzeżeń.

Analizując zasadność roszczenia należy wskazać, że zgodnie z postanowieniami art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W rozpoznawanej sprawie nie było sporu między stronami w zakresie odpowiedzialności pozwanego za zdarzenie z dnia 10 kwietnia 2001 r.

Odnosząc się do zasadności i wysokości roszczenia o wypłatę zadośćuczynienia wskazać trzeba, że zgodnie z art. 445 k.c., Sąd może przyznać osobie poszkodowanej w wypadku przewidzianym w art. 444 k.c., tj. osobie, która doznała uszkodzenia ciała lub której zdrowie uległo rozstrojowi, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, celem zadośćuczynienia pieniężnego jest przede wszystkim złagodzenie cierpień i towarzyszących im ujemnych uczuć związanych z uszkodzeniem ciała i rozstrojem zdrowia. Przy ocenie wysokości zadośćuczynienia za krzywdę należy uwzględnić przede wszystkim nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym (por. orzeczenie SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 681/98, OSNAP 2000/16/626).

Zgodnie z przyjętym w doktrynie i ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, zadośćuczynienie winno mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny. Jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną. Zadośćuczynienie powinno być środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiaru krzywdy i szkody niemajątkowej. Na krzywdę poszkodowanego składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza trwałymi i nieodwracalnymi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1985 r., II CR 94/85).

Na skutek zdarzenia rozpoznano u powoda złamanie z przemieszczeniem obu kości przedramienia prawego, stan po leczeniu operacyjnym, powikłane stawem rzekomym, obecnie występuje usztywnienie i deformacja nadgarstka prawego, skrócenie przedramienia prawego o 2 cm. Biegły zbadał ruchomość nadgarstka powoda i ustalił, że zgięcie grzbietowe i zgięcie dłoniowe wynosi po 10° (minimalne ruchy nadgarstka), a ruchy nawracania i odwracania są zniesione.

Ponadto u powoda stwierdzono złamanie paliczka bliższego kciuka prawego typu B. (obecnie złamanie wygojone z obrzękiem w miejscu złamania), złamanie obu gałęzi kości łonowej po stronie prawej, złamanie kostki przyśrodkowej podudzia prawego (obecnie niewielkie zniekształcenie, bez zaburzeń funkcji i ograniczenia ruchomości), złamanie panewki kości biodrowej lewej (obecnie wygojone). Obrażenia te spowodowały trwałe uszczerbek na zdrowiu 40 %. Powyższe ustalenia potwierdza opinia biegłego A. M., którą sąd w całości podzielił.

Oczywistym jest, że na zasadność roszczenia powoda wpływ mają także cierpienia wynikające z dolegliwości bólowych w trakcie leczenia. Podkreślić należy, że stopień nasilenia bólu był znaczny. Proces leczenia był długotrwały i uciążliwy, wiązał się z leczeniem operacyjnym, unieruchomieniem gipsowym. Powód w chwili zdarzenia miał 29 lat.

Jednakże wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia ulega obniżeniu na podstawie art. 362 k.c. ponieważ powód przyczynił się do wypadku przez to, że zdecydował się na jazdę z kierowcą znajdującym się w stanie

nietrzeźwości. Powód od godzin wieczornych, a następnie w Restauracji Spichlerz spożywał alkohol ze sprawcą. Następnie zdecydował się na jazdę samochodem z nietrzeźwym kierowcą. Fakt świadomego zdecydowania się na jazdę samochodem z kierowcą będącym w stanie nietrzeźwości należy bezspornie oceniać w kategoriach przyczynienia do powstania szkody powstałej w wyniku wypadku komunikacyjnego, gdy stan nietrzeźwości kierowcy stanowił główną lub jedną z przyczyn takiego wypadku (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 maja 2013 r., I Aca 153/13).

Analiza akt sprawy karnej wskazuje, że przyczyną wypadku było zachowanie samego kierowcy. Spożycie przez niego alkoholu niewątpliwie obniżyło poziom jego koncentracji i reakcji. Jak wynika z dokumentu - opinii sporządzonej na potrzeby postępowania karnego (k. 117-122 akt sprawy II K 546/01) sprawca w chwili zdarzenia poruszał się z nadmierną prędkością około 112 km/h, nie dostosowując techniki jazdy do warunków drogowych.

Biorąc pod uwagę wskazane wyżej okoliczności, jazda z kierowcą w stanie nietrzeźwości, z który powód spożywał alkohol bezpośrednio przed wypadkiem uzasadnia przyjęcie stopnia przyczynienia się powoda do powstałej szkody na poziomie 50 %. Wskazać bowiem należy, że przyczynienie się powoda do powstania szkody nie może być oceniane na poziomie wyższym niż „przyczynienie” się samego kierowcy. Należy bowiem mieć na względzie okoliczności zdarzenia. Kierowca swoim zachowaniem doprowadził do wypadku drogowego.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że powód w chwili zdarzenia nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa. Jednakże fakt nie zapięcia przez powoda pasów bezpieczeństwa nie spowodował u niego dodatkowych urazów. Powyższe oznacza, że przypadku gdyby powód miał zapięte pasy bezpieczeństwa nie uniknąłby doznanych obrażeń ciała. Takie ustalenia Sąd poczynił na podstawie opinii biegłego P. S., której żadna ze stron nie kwestionowała.

W ocenie Sądu doznana przez powoda krzywda (bez uwzględnienia stopnia przyczynienia) uzasadniałaby przyznanie mu zadośćuczynienia w wysokości 100.000 zł. Biorąc pod uwagę, że powód przyczynił się do wypadku w 50 %, w takim stopniu obniżono mu należne zadośćuczynienie t.j. do kwoty 50.000 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd podstawie art. 822 k.c., art. 445 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 45.500 zł tytułem zadośćuczynienia. Uwzględniając uprzednio wypłacone zadośćuczynienie w kwocie 4.500 zł należy stwierdzić, że łącznie kwota 50.000 zł jawi się jako odpowiednia do skali krzywdy, którą doznał powód. Zadośćuczynienie w tej wysokości, zdaniem Sądu, jest także należyte wyważone i pozostaje w odpowiedniej relacji do aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, uwzględnia również stopień przyczynienia się powoda do szkody.

Ponadto na podstawie art. 817 §1 kc w zw. z art. 481 §1 kc i art. 14 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392) Sąd zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Powód zgłosił szkodę pozwanemu w dniu 10 listopada 2015 r.), żądając kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Istniejący wówczas stan rzeczy uzasadniał wypłacenie zadośćuczynienia. Podkreślić należy, że wówczas rozmiar cierpień i krzywdy powoda był znany pozwanemu. Pozwany zaś dysponował dostatecznie długim okresem czasu, aby spełnić świadczenie. Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt I wyroku.

Sąd pominął wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego ortopedy. W świetle art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. W przedmiotowej sprawie nie zachodzi potrzeba powołania drugiego biegłego celem wydania opinii. Niezasadnym byłoby przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z opinii kolejnego biegłego w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony. Biegły A. M. szczegółowo i przekonująco uzasadnił przyjęte wnioski w opinii. Wziął pod uwagę całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie. Złożył również uzupełniającą opinię na rozprawie, odnosząc się w sposób do zarzutów do opinii. Z tych przyczyn Sąd poprzestał na tej opinii.

Sąd pominął wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków uznając, że przeprowadzenie tego dowodu jest zbędne w niniejszej sprawie. Istotą było bowiem ustalenie, czy

w przypadku gdyby powód miał zapięte pasy bezpieczeństwa uniknąłby obrażeń ciała. Biegły P. S. w sposób szczegółowy wyjaśnił mechanizm powstania obrażeń ciała u powoda. Uderzenie w drzewo nastąpiło od strony powoda, zatem obrażenia poszkodowanego były spowodowane bezpośrednim oddziaływaniem odkształcających się elementów konstrukcyjnych samochodu na jego ciało. Z tych przyczyn Sąd poprzestał na opinii biegłego P. S., który na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego sporządził opinię.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w pkt III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c., mając na względzie wynik procesu. Powód wygrał proces w 47 %, zaś pozwany w 53 %.

Powód poniósł koszty procesu w kwocie 10.956,89 zł, na które składały się:

opłata sądowa od pozwu w kwocie 4.838 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości stawki minimalnej, 701, 89 zł (tytułem kosztów dokumentacji medycznej: 70,60 zł, 28,29 zł, 20,04 zł i wydatków na wynagrodzenie biegłego 582,96 zł).

Pozwany poniósł koszty procesu w kwocie 6.227,32 zł, obejmujące wydatki na wynagrodzenie biegłych w kwocie 827,32 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 5.400 zł.

Mając na względzie stosunek, w jakim strony utrzymały się ze swoim żądaniem i obroną, należne na rzecz powoda koszty procesu wyniosły 5.149,74 zł, natomiast należne na rzecz pozwanego koszty procesu wyniosły 3.300,48 zł. Poniesione przez powoda koszty przewyższają obciążający go udział, zatem zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica t.j. kwota 1.849,26 zł.

SSO Ewa Oknińska